

AZ 1981. ÉVI PULMONOLÓGIAI ZÁRÓJELENTÉSEK SZÁMITÓGÉPES ÉRTÉKELÉSE

Angyal István, Schweiger Ottó

Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet

Az Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet több éves fejlesztő munkával kifejlesztett egy számítógépes feldolgozásra is alkalmas adatlapot zárójelentések céljára. Az adatlap bevezetésének célja a fekvőbeteg intézetek működésének egységes szempontok szerinti követése. Ez az adatlap az első lépés volt a pulmonológiai hálózat egészét átfogó számítógépes adatszolgáltató rendszer felé. E rendszer működő részeiről a kollokviumon a "Pulmonológiai Zárójelentés Feldolgozása az Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézetben" [1] c. előadásban hallhatnak. A továbblépés irányáról pedig kollégáim poszttere szól [2].

1981-ben a zárójelentés adatlapot 17 intézetben próbálták ki. Azoknál az intézeteknél, melyek egész éves kitöltést vállaltak, az adatszolgáltatási feladatok nagyrészt a számítógép végezte el. Az 1. sz. melléklet az adatlapot mutatja.

Az a tény, hogy 1981 végén egy kb. 15 ezres adathalmaz állt rendelkezésre, az értékelő munka megújítását is kívánta, annál is inkább, mert ez év végére már a teljes hospitalizált beteganyagról rendelkezésünkre állnak majd az adatok.

A számítógépes feldolgozás lehetővé teszi:

- a/ az országos és területi összesítéseket,
- b/ a területek és intézetek közötti összehasonlító értékeléseket,
- c/ a hálózat jelene és jövője szempontjából érdekes speciális kérdések részletes megvizsgálását. /Gyógyszerelés, diagnosztikai módszerek helyzete, morbiditási körülmények, stb./

Az adatok tudományos kutatás céljaira is hozzáférhetők.

Az 1981-ben és 1982-ben gyűjtött adatok feldolgozása bebizonyította, hogy az adatlap és a hozzá csatlakozó számítógépes rendszer a vele szemben támasztott követelményeknek megfelel. Az a/ pont alatti feldolgozások ma már rutinfeladatnak számítanak /lásd [1]/. A b/ és c/ alatt említett értékelések olyan részletességgel készíthetők ami a manuális értékelés idején megvalósíthatatlan volt. A következőkben ezekről lesz szó.

Az intézetek hospitalizált beteganyagának összehasonlító értékelése a betegek életkori, nemek szerinti eloszlása, valamint a betegség típusok és ápolási idők megoszlása alapján készült. Ha egy intézetben a beteganyag diagnózisok szerinti eloszlása jelentősen különbözik az országos átlagtól, akkor ez területi okokra vagy értelmezési problémákra irányíthatja a figyelmet.

A 2. sz. mellékletben néhány fontos betegcsoportban azok az intézetek szerepelnek, ahol a hospitalizált betegek aránya legjobban eltér az országos átlagtól. A nemek aránya az adatállomány egészét tekintve kb. 2:1 a férfiak "javára".

A következő betegségek esetén ettől lényegesen eltérő arányt találtunk:

Abscessus és empyema	6:1	/férfi:nő/
Chr. Bronc. obstrukció:C	4:1	
Asthma	1:1,5	
Primer hörgőrák	5:1	
Sarcoidózis	1:2	

Érdekes megjegyezni, hogy chr. bronchitis obstrukció nélküli esetben a férfi:nő arány 1,5:1.

A betegek életkori megoszlása epidemiológiai jelentőséggel bír. A fontosabb betegségcsoportokban az életkori átlagokat a 2. sz. melléklet mutatja. Az átlagok természetesen intézetenként különböznek. Az olyan intézetek közül ahol a betegszám elég magas, feltüntettük az előfordult minimális és maximális életkori átlagot.

Az ápolási idő az ápolási tevékenység fontos mutatója. Szakmailag értékes összehasonlítást ad az egyes fő betegségcsoportokban az ápolási idők intézetenkénti átlagának /és szórásának/ összehasonlítása.

Speciális kérdésként a kórházba kerülés módját is vizsgáltuk. Kiderült, hogy a TBC-s betegek kb. 25 %-a került be mentővel sürgősséggel. Tisztázatlan diagnózis esetén ez az arány 40 %. Kedvező, hogy 5 % alatt van a mentővel nem sürgősséggel bekerülők aránya. A chr. bronc. diagnózissal kezelt betegek adatainak feldolgozása képezte az egyik speciális vizsgálat tárgyát. Ebből a vizsgálatból mutat egy érdekes ábrát a 3. sz. melléklet.

A számítógépes lehetőségekhez alkalmazkodó adatelemző rendszer kialakítása jelenleg is folyik. Olyan rendszer kifejlesztése a cél, ami rugalmasságánál fogva más adatszolgáltató rendszerhez is kapcsolódhat, például a kísérleti stádiumban lévő gondozói információs rendszerhez [2].

Irodalom

- [1] Kazsoki J., Stalmár E., Kériné Kenéz M., Vadász I.: Pulmonológiai zárójelentés feldolgozása az Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézetben.
- [2] Kériné Kenéz M., Ajkay Z., Bársony T.-né: A tüdőgondozók információs rendszerének megújítása.

PULMONOLÓGIAI BETEG ZÁRÓJELENTÉSE

1. Törzsszám	<input type="text"/>	2. Gyógyintézet kódszáma	<input type="text"/>	az osztály fejbélyegzője
3. Osztály	<input type="text"/>	4. Orvos	<input type="text"/>	5. Felvétel ideje 198
	<input type="text"/>		<input type="text"/>	6. Illetékes TG.
7. Beküldő	<input type="text"/>	8. Sürgősség	<input type="text"/>	9. Gazd. akt.
	<input type="text"/>		<input type="text"/>	10. Eddigi ápolások száma
Név	<input type="text"/>			11. Személyi szám (ANH)
Lakcím	<input type="text"/>			12. Irányító szám
	<input type="text"/>			<input type="text"/>

13. Alapbetegség felfedezés módja: (1) panasz, (2) egyéb orvosi vizsgálat, (3) EF szűrés, (4) egyéb szűrés, (5) egyéb

14. Betegség típusa: (1) alapbetegség, (2) szövődmény, (3) kísérőbetegség, (4) sectios dg. Diagnózis: 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____	15. BNO <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	16. Felfedezése: (1) jelen ápoláskor (2) már ismert volt ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	17. Gondozási csoportok - Primér cc. (1) első ápolás, (2) ismételt ápolás, nem resecált, (3) ism. ápolás, resecálttal szan., (4) ism. ápolás, resecálttal recediva ☐ ☐ - Chr. br. obstr.: (1) B, (2) C, ☐ ☐ - Asthma br.: (1) Extrinsic, (2) intrinsic, (3) Vegyes, (4) nem meghatározott ☐ ☐ - Tbc: (1) Ia1, (2) Ia2, (3) Ib1, (4) Ib2, (5) II, (6) III, ☐ ☐
---	--	---	--

18. Rohamszerű nehézlég.: (1) volt, (2) nem volt

19. Hallgatózással sipolás: (1) van, (2) nincs

Anamnézis és status:

20. Utolsó EF éve: 19	<input type="text"/>	21. Lelete: (1) R1, (2) R2, (3) R3, (4) R0, (5) Akt. TBC, (6) más kóros	<input type="text"/>	22. Felvételnél mellk. rtg elv. jell.: (1) kóros eltérés nincs, (2) szabályos (kerek, ovális, stb.) (3) szabálytalan (infiltrátum) (4) disseminált (gócös) (5) üreges (6) csikárnyék (7) középpárnyék kóros (8) egyéb kóros 1. <input type="text"/> 2. <input type="text"/> 3. <input type="text"/>
23. Felvételnél mellk. rtg elv. kiterjedése: - egyold.: (1) min., (2) mérs., (3) kiter. - kétold.: (4) min., (5) mérs., (6) kiter.		<input type="text"/>		
24. Rtg állapot táv.kor: (1) negatív, (2) regrediált, (3) változatlan, (4) progrediált		<input type="text"/>		
		25. Ált. bakteriológia: (1) történt, neg., (2) történt, pos., (3) nem történt		<input type="text"/>

Mellkas RTG leletek:

26. EKG: (1) norm., (2) kóros, (3) kétes	<input type="text"/>	27. TBC bact. status: (1) direkt. neg., (2) direkt. poz., (3) teny. poz., (4) teny. neg., (5) atypusos, (6) teny. foly.	<input type="text"/>	28. Távozáskor x	<input type="text"/>
Rezisztencia: (1) resist., (2) érzékeny., (3) határért.		SM 29.	<input type="text"/>	INH 30.	<input type="text"/>
		RAMP 31.	<input type="text"/>	ETB 32.	<input type="text"/>

EKG, és bakteriológiai vizsg. lelete:

33. Műszeres vizsgálat: (1) bronchosopia (2) mediastinosc. (3) transth. biops. (4) egyéb biops. (5) egyéb műszeres	34. Műsz. vizsg. eredménye: (1) bronchosc. pos. (2) mediastinosc. pos. (3) transth. pos. (4) egyéb biops. pos. (5) több vizsg. pos. (6) negatív.	35. Köpetcvt.: (1) tu. (2) eo. (3) egyéb kór. (4) egy. nem kór.	36. CC sejttípus: (1) laphám (2) mirigyhám (3) mikrocell. (4) makrocell. (5) egyéb meghat. (6) ism. nem megh. (7) ismeretlen
37. Allergiás bőrpróba: (1) negatív (2) csak házipor pos. (3) csak pollen pos. (4) egyéb iz. all. pos. (5) több allerg. pos.	38. IgE: (1) normál (2) kóros (3) határért.	39. Tuberkulin próba: (1) normerg. (2) anerg. (3) hypererg.	

Műszeres vizsg. és egyéb laboratóriumi vizsg. leletei:

Légzésfunkció			
Nyugalmi	Egyéb típusú	Vérgáz	
VC/L 40. <input type="text"/>	(1) terheléses (2) spec./aspec. prov. (3) pharmacodyn%	VC/L 44. <input type="text"/>	Felv. 47. <input type="text"/>
FEV1/L 41. <input type="text"/>		FEV1/L 45. <input type="text"/>	Táv. 48. <input type="text"/>
TIFF % 42. <input type="text"/>		TIFF % 46. <input type="text"/>	(1) resp. insuff. (2) comp. resp. acid. (3) hypoxia (4) metab. acid. (5) metab. alk. (6) normális

Egyéb vizsgálatok és konzíliumok leletei:

Kezelések, műtétek				
49. Műtét: (1) nem tört. belgy. okból (2) nem tört. onkol. okból (3) a beteg visszautasít. (4) történt	50. Ideje: 198 <input type="text"/>	51. Típusa: (1) részresectio (2) pulmonect. (3) thoracotomia (4) egyéb mellk. (5) egyéb	52. Therápiák/A: (1) antib. 1. (2) antibio. 2. (3) steroid (ACTH) (4) β rec. stim. 3. (5) más br. dil. 4. (6) intal (7) cytotstat.	53. Therápiák/B: (1) cardiacum 1. (2) diuretic. 2. (3) sugárth. 3. (4) physicoth. 4. (5) anticoag. (6) aerosol (7) O ₂

Epikrízis:

1.sz. melléklet folyt.

/zárójelentési lap hátoldala/

54. További kezelés: (1) nem igényel (2) alapellátásba vissza (3) szakellátásba v. (4) más int.-hez át	55. Kezelés eredménye: (1) javult (2) idem (3) progrediált (4) meghalt boncolva (5) meghalt nem boncolva	56. Távozás ideje: 198 <input type="text"/>
---	--	---

főorvos	kitöltő orvos	adminisztrátor

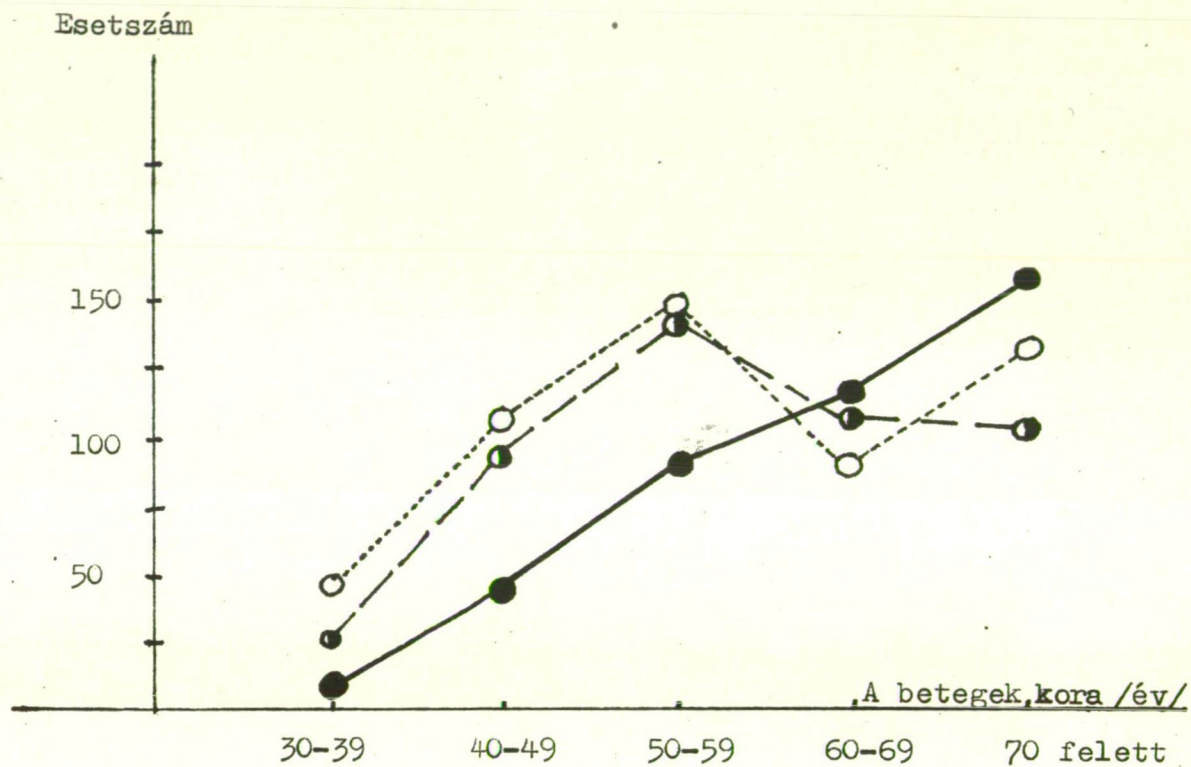
A betegségek aránya az összes aspecifikus tüdőbeteg-
hez viszonyítva/=100%/ országosan és intézetenként.^x

Betegség	Országos átlag/%/	Intézeti átlagokból a	
		maximális %	minimális %
Acut-subacut pneumónia	12,5	20,1/Farkasgyepü/	8,3/Korányi/
Chr.br. obstr. nélkül	10,9	28,8/Miskolc/	8,9/Mosdós/
obstr.:B	9,7	24,8/Mosdós/	7,2/Korányi/
obstr.:C	5,5	9,8/Edelény/	2,8/Korányi/
Asthma	17,7	29,2/Miskolc/	11,7/Tatab./
Prim.hörgőrák	19,8	45,7/Ujrónafő/	14,1/Zalaeg./

x - azok az intézetek lettek figyelembe véve ahol a megfelelő betegségcsoportban az esetszám elérte az ötvenet.

A betegek átlagos életkora az egyes fontosabb betegségcsoportok esetén. A nagy esetszámmal rendelkező intézetek közül a maximális és minimális intézeti életkori átlagok is szerepelnek.

Betegség	Életkori átlag kerekítve			Intézetenkénti	
	Férfi	Nő	Összesen	max.	min.
Chr.br.					
obstr.nincs	50	50	51	55	49
obstr.:B	52	50	51	59	49
obstr.:C	62	59	61	67	58
Asthma	43	42	42	47	41
Prim.hörgőrák	59	57	58	61	55
Cor.pulm.	62	60	61	67	57

A chr.br. betegségcsoportban a férfi betegek megoszlása az életkor és az obstrukció foka szerint.

- = Chr.br. obstrukció nélkül
- ◐ - - - - = Chr.br. obstrukció:B
- ————— = Chr.br. obstrukció:C